

Ankieter

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Szczecinie

ul. A. Mickiewicza 41

70-383 Szczecin

tel. 91 42 56 126, 91 42 56 128

fax 91 42 56 125

e-mail: cipkz-szczecin@wup.pl

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Koszalinie

ul. Słowiańska 15A (IV piętro)

75-846 Koszalin

tel. 94 342 66 93, 346-25-37, 344-50-50

tel./fax 344-50-43

e-mail: cipkz-koszalin@wup.pl

Ankieter

Ankieter to osoba prowadząca wywiad, także wywiad kwestionariuszowy z respondentem. Ankieter często ustala respondenta na podstawie specjalnych wytycznych określających:

- miejscowość,
- nr mieszkania np. parzysty - nieparzysty,
- przedział wieku,
- płeć,
- przedział dochodu itp.

Nie stosuje się list adresowych respondentów ze względu na ich anonimowość.

Zadania i czynności robocze

Ankieter przeprowadza wywiady bezpośrednie, telefoniczne, uliczne i grupowe lub ankietowe badania audytoryjne posługując się narzędziami do zbierania danych przygotowanymi przez zespół badawczy realizujący badania opinii społecznej, badania zachowań konsumenckich, odbioru reklamy itp. Zadania zawodowe:

- zapoznanie się z koncepcją projektu badawczego, procedurą doboru respondentów, narzędziami badawczymi (kwestionariuszami wywiadów, ankiet) oraz instrukcjami dotyczącymi sposobu zbierania danych;
- udział w badaniach pilotażowych weryfikujących i standaryzujących narzędzia badawcze;
- przekazanie realizatorom badań informacji o sposobie rozumienia pytań zadawanych respondentom, czasie realizacji wywiadu itp.;
- przygotowanie się do realizacji badań właściwych;
- zapoznanie z cechami respondentów wytypowanych do badań, odebranie spisów ich adresów, telefonów lub innych parametrów, nawiązanie kontaktu z respondentem, uzyskanie zgody respondenta na przeprowadzenie wywiadu, umówienie terminu przeprowadzenia wywiadu;

- przygotowanie się do przeprowadzenia wywiadu z respondentem bądź grupą respondentów w zależności od rodzaju zbierania danych: skłonienie respondenta do udzielenia odpowiedzi na pytania przewidziane w wywiadzie, udzielenie mu niezbędnych informacji o celu badań i sposobie udzielania odpowiedzi na zadawane pytania;
- przeprowadzenie wywiadu bezpośredniego z respondentem: w jego domu, na ulicy, w grupie zorganizowanej itp., zadawanie pytań i notowanie odpowiedzi;
- przeprowadzenie wywiadu telefonicznego i komputerowe notowanie odpowiedzi na zadawane pytania;
- przeprowadzenie wywiadu grupowego: zainicjowanie dyskusji, zadawanie pytań, testowanie produktów przez konsumentów, notowanie ich odpowiedzi i obserwacji reakcji na określoną sytuację;
- przeprowadzanie ankietowych badań audytoryjnych w grupie respondentów: udzielenie instrukcji co do sposobu udzielania przez nich samodzielnych pisemnych odpowiedzi na pytania zawarte w ankiecie, nadzorowanie grupy w trakcie badań, udzielanie dodatkowych informacji itp.;
- sprawdzenie kompleksowości wypełnienia kwestionariusza;
- zwrot wypełnionych kwestionariuszy i innych materiałów instruktażowych, przekazanie organizatorom badań wyników obserwacji dokonywanych podczas udzielania wywiadów przez respondentów oraz informacji o reakcjach respondentów, atmosferze wywiadu itp.;
- ścisłe przestrzeganie zasad przeprowadzenia wywiadu przekazanych przez organizatorów badań;
- udział w szkoleniach instruktażowych.

Środowisko pracy

materialne środowisko pracy

Praca ankietera odbywa się w głównie w budynkach, są to mieszkania respondentów, biura, hale produkcyjne, sklepy, hurtownie, sale konferencyjne lub wystawowe.

Zbieranie materiałów wymaga dotarcia do osób badanych (respondentów), prowadzenia z nimi wywiadów, kontaktowania się z przedstawicielami urzędów, biur, organizacji gospodarczych itp. Jest to typowa praca terenowa, realizowana poza gabinetem. Wymaga ona przemieszczania się w obrębie miasta, wsi czy nawet wyjazdów poza miejsce zamieszkania.

społeczne środowisko pracy

Ankieterzy są zobligowani do realizacji wywiadów w stosunkowo krótkim czasie, z czym wiąże się znaczny wysiłek fizyczny. Adresy bywają rozproszone, co wymaga pokonania niekiedy wielu kilometrów w ciągu dnia. Ponieważ realizacja wywiadów jest ściśle powiązana z kontaktami z różnymi ludźmi, ankieter musi posiadać pewne predyspozycje. Powinien być osobą otwartą na innych i nie może odczuwać lęku przed nawiązywaniem kontaktu z ludźmi. Ponieważ jest osobą inicjującą kontakt, musi być samodzielny, wykazywać inicjatywę i pomysłowość. Musi być osobą opanowaną, nie może zachowywać się w sposób emocjonalny ani kierować się własnymi przekonaniem. Musi mieć zaufanie do siebie i swoich umiejętności. Jest sprawą oczywistą, że

reakcje potencjalnych respondentów na propozycje udziału w badaniu są zróżnicowane. Dlatego też od ankietera oczekuje się umiejętności szybkiej i trafnej oceny sytuacji oraz właściwego i elastycznego reagowania na zachowanie respondenta.

organizacyjne środowisko pracy

Ankieterzy prowadzący wywiady osobiste pracują w różnych miejscach:

1. w domach lub mieszkaniach respondentów,
2. w zakładach pracy, firmach, biurach,
3. w centrach handlowych, sklepach, hurtowniach,
4. na wystawach, targach, konferencjach,
5. na placach budów.

Respondentami mogą być różni ludzie - zwyczajni konsumenci, użytkownicy, osoby będące w procesie inwestycyjnym, sprzedawcy różnych dóbr lub korzystający z usług. Mogą nimi być gospodynie domowe, ale także i dyrektorzy firm.

Wymagania psychologiczne

Ponieważ realizacja wywiadów jest ściśle powiązana z kontaktami z różnymi ludźmi, ankieter musi posiadać pewne predyspozycje. Powinien być osobą otwartą na innych i nie może odczuwać lęku przed nawiązywaniem kontaktu z ludźmi. Ponieważ jest osobą inicjującą kontakt, musi być samodzielny, wykazywać inicjatywę i pomysłowość. Musi być osobą opanowaną, nie może zachowywać się w sposób emocjonalny ani kierować się własnymi przekonaniem. Musi mieć zaufanie do siebie i swoich umiejętności. Jest sprawą oczywistą, że reakcje potencjalnych respondentów na propozycje udziału w badaniu są zróżnicowane, dlatego też od ankietera oczekuje się umiejętności szybkiej i trafnej oceny sytuacji oraz właściwego reagowania na zachowanie respondenta. Realizacja wywiadu w terenie stwarza poczucie braku jakiegokolwiek nadzoru ze strony firmy badawczej. Jest to poczucie złudne, gdyż nieuczciwość ankietera w krótszym lub dłuższym czasie zawsze zostanie ujawniona w wyniku działań kontrolnych. Skutki nieuczciwej pracy dla wyników badania są nieodwracalne. Dlatego też ankieterem może być tylko osoba, która nawet w trudnych sytuacjach nie będzie stosowała nieuczciwych ułatwień w pracy, ani nie popełni fałszerstwa. Ankieter musi posiadać umiejętność szybkiego, wiernego i czytelnego zapisywania wypowiedzi respondenta. Jest to niezbędne, aby rzetelnie, bez zniekształceń i własnych interpretacji przedstawić odpowiedź respondenta. Ankieter nie notuje odpowiedzi dla siebie. Muszą być one zapisane tak, aby bez trudności i jednoznacznie były zrozumiałe dla osoby opracowującej wyniki badania. Ankieterem może być tylko osoba odporna na stresy i niepowodzenia. Zdarza się, że potencjalni respondenci mają niechętny lub wręcz wrogi stosunek do badań i zachowują się agresywnie. Zdarza się również, że ankieterowi pomimo całodziennego pobytu w terenie nie uda się zrealizować żadnego wywiadu. Ankieter nie może okazywać swojego rozdrażnienia respondentowi, ani też zniechęcać się, np. rezygnując z przeprowadzenia dalszych wywiadów, których realizacji się podjął.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Ankieterzy są zobligowani do realizacji wywiadów w stosunkowo krótkim czasie, z czym wiąże się znaczny wysiłek fizyczny. Adresy bywają rozproszone, co wymaga pokonania niekiedy wielu kilometrów w ciągu dnia. Największe znaczenie w tym zawodzie ma ogólna dobra sprawność fizyczna, sprawność układu kostno- stawowego i układu mięśniowego.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Ankieter musi posiadać wykształcenie co najmniej średnie. Wywiad kwestionariuszowy, wbrew pozorom to nie tylko odczytywanie pytań i zapisywanie odpowiedzi, lecz stwarza wiele nieoczekiwanych sytuacji, w których ankieter musi zachowywać się elastycznie. Przed podjęciem tej pracy kandydaci przechodzą szkolenie organizowane przez firmę zajmującą się badaniami rynku. Praktyka dowodzi, że osoby z wyższym wykształceniem i wcześniejszym doświadczeniem w pracy w obsłudze klienta, lepiej dają sobie radę w trudnych sytuacjach. Preferowany przedział wiekowy wynosi od dwudziestu kilku lat do około pięćdziesięciu. Młodszy ankieterzy mogą w mniejszym stopniu budzić zaufanie potencjalnych respondentów, co jest niezbędne do uzyskania zgody na wywiad i uzyskanie „prawdziwych”, zgodnych z przekonaniem, odpowiedzi na pytania ankiety. Górna granica podyktowana jest względami praktycznymi.

Możliwości zatrudnienia oraz płace

Możliwość zatrudnienia istnieją we wszystkich firmach zajmujących się badaniem rynku. Wynagrodzenie ustalane jest od ilości wykonanych ankiet.

Zawody pokrewne

socjolog

Źródła:

- Przewodnik po zawodach, wydanie II; www.psz.praca.gov.pl; www.stat.gov.pl; www.pracuj.pl; www.wynagrodzenia.pl

Materiał opracowany przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Filii WUP w Koszalinie